

Obsah

ÚVOD.	11
1. VÝZNAM HISTORICKÉHO KONTEXTU PRO ASYMETRICKÝ VZTAH USA A MEXIKA.	17
1.1 MEXIKO JAKO OBĚŤ V RUKOU USA	17
1.2 VLÁDA PRI A MEXICKÝ NACIONALISMUS	22
1.3 MEXIKO OPTIKOU SPOJENÝCH STÁTŮ.	25
1.4 MEXIKO A KOMPLEX MĚNĚCENNOSTI?	31
1.5 ÚSPĚŠNÁ SPOLUPRÁCE?	33
2. ZÁVISLOST A NEZÁVISLOST MEXIKA V ASYMETRICKÉM VZTAHU S USA	36
2.1 KONCEPT NEZÁVISLOSTI	36
2.2 MEXIKO JAKO ZEMĚ ZÁVISLÁ NA USA	39
2.2.1 Přímá vojenská intervence	39
2.2.2 Politická závislost Mexika na USA	42
2.2.3 Ekonomická závislost Mexika na USA	44
2.2.4 Symbolická a kulturní závislost Mexika na USA	48
2.3 ASPEKTY MEXICKÉ NEZÁVISLOSTI NA USA	49
2.4 POLITICKÁ NEZÁVISLOST MEXIKA	49
2.4.1 Ekonomická nezávislost Mexika.	52
2.4.2 Symbolická nezávislost Mexika	55
2.5 ZÁVISLOST NEBO NEZÁVISLOST? KRITICKÉ ZHODNOCENÍ A ZÁVĚRY.	56
3. CESTA Z PERIFERIE? EKONOMICKÁ INTEGRACE V PODMÍNKÁCH ASYMETRIE	61
3.1 ÚVOD	61

3.2	MEXIKO SE STÁVÁ PERIFERÍÍ	62
3.3	REVOLUCE JAKO NÁVRAT NA PERIFERII	64
3.4	LÁZARO CÁRDENAS A ZNÁRODNĚNÍ ROPNÉHO PRŮMYSLU . 66	
3.5	EL MILAGRO MEXICANO – CESTA Z PERIFERIE VLASTNÍ CESTOU?	67
3.6	ZADRHÁVÁNÍ POLOUZAVŘENÉHO SYSTÉMU, PAST DLUHŮ . 71	
3.7	KRACH V ROCE 1982 A JEHO NÁSLEDKY	73
3.8	LIBERALIZACE A „PRVNÍ” SVĚT	76
3.9	BITVA O RATIFIKACI NAFTA	79
3.10	VYSTRŽÍZLIVĚNÍ Z NAFTA	82
3.11	ÚSPĚCHY V PROPOJOVÁNÍ EKONOMIK	87
3.12	DOPADY EKONOMICKÉ INTEGRACE – ZMENŠUJÍ SE ROZDÍLY?	90
4.	ASYMETRICKÉ VZTAHY A MIGRACE – PŘÍPAD MEXIKA A USA	99
4.1	ASYMETRICKÁ STRUKTURA A JEJÍ DŮSLEDKY	101
4.2	HISTORICKÝ VÝVOJ MIGRACE Z MEXIKA DO USA.	102
4.3	VNÍMÁNÍ PROBLEMATIKY MIGRACE A JEHO POLITICKÉ DOPADY V USA A V MEXIKU	111
4.4	ZÁVĚR: MIGRACE A ASYMETRIE	118
5.	SÉRIÍ VÍTĚZSTVÍ K PORÁŽCE? ASYMETRICKÝ BOJ PROTI DROGÁM V MEXIKU A USA.	122
5.1	HISTORICKÝ KONTEXT	123
5.1.1	Počátky pašování na mexicko-americké hranici	123
5.1.2	Prohibice	124
5.1.3	Počátky pašování marihuany	125
5.1.4	Válečná přestávka a klidná padesátá léta.	127
5.1.5	Drogová exploze šedesátých let a začátek války	128
5.1.6	Operace Kondor	129
5.1.7	Crack a změna role Mexika v obchodu s drogami	131
5.1.8	Carlos Salinas a přijetí NAFTA	132
5.1.9	Zhoršování problémů v devadesátých letech	134
5.1.10	Politická výměna a další militarizace	134

5.2 KVANTITATIVNÍ ANALÝZA VÁLKY PROTI DROGÁM OD ROKU 1988	137
5.3 ZÁVĚR: ASYMETRICKÁ VÁLKA PROTI DROGÁM	145
6. ZÁVĚR – MĚKKÉ PODBŘÍŠKY NAVĚKY?	149
6.1 MEXIKO A USA – ODSOUZENÍ K PERMANENTNÍ ASYMETRII?	149
6.2 KONCEPTUÁLNÍ MODEL ASYMETRICKÉHO VZTAHU	154

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: USA a Mexiko, vybrané ukazatele, 2007	15
Tabulka 2: Počet zemědělských výrobců v Mexiku (v tisících), 1990–2000.	86
Tabulka 3: Přímé investice USA, vybrané země, v milionech USD	93
Tabulka 4: Produktivita a mzdy v zemích NAFTA	94
Tabulka 5: Odměny zaměstnanců jako procento celkové produktivity	95
Tabulka 6: Schematické znázornění asymetrického vztahu	157

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Růst HDP, Mexiko a USA, 1961–2003 (%)	69
Graf 2: Vnější dluh Mexika, mil. USD	73
Graf 3: Platební bilance zboží a služeb (% HDP)	75
Graf 4: Náklady na průměrný výrobek z maquiladory	85
Graf 5: Export z Mexika, 1980–2003, miliony USD	88
Graf 6: Mezinárodní obchod a HDP, Mexiko 1960–2003	89
Graf 7: HDP na jednoho obyvatele, 1960–2003	91
Graf 8: Hrubý domácí produkt (parita kupní síly).	103
Graf 9: Počet vyhoštěných nelegálních přistěhovalců 1961–2003	109
Graf 10: Produkce marihuany v Mexiku, 1991–2000.	138
Graf 11: Pěstování opia v Mexiku, 1988–2001	139
Graf 12: Produkce opia a marihuany v tunách, 1989–2006	141
Graf 13: Zadržené zásilky kokainu, 1988–2006.	142
Graf 14: Výdaje USA na protidrogovou politiku v zahraničí vs. ceny kokainu a heroinu	144